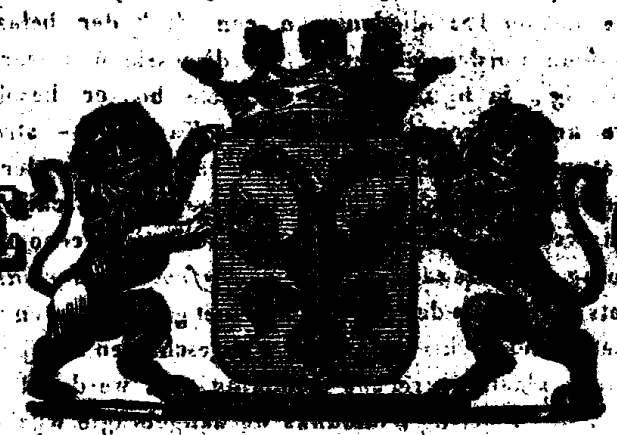

1816.

ARNHEMSE SCOURANT.

De prijs dezer Courant, die ~~veertig~~ vijfmaal weeks wordt uitgegeven, is wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 1/5 in de drie maanden.

DINGSDAG 28 JULI.

De prijs der Advertentiën is, van een regel, 1.00, en voor elken regel daarboven 1/2 centen, behalve 35 centen zegelrooy, voor plaatsing.

Eene nieuwe verjaring, door den gouverneur van Gelderland.

Het début van den graaf VAN RANDWICK, als voorzitter der staten van Gelderland, is verre van gelukkig geweest. Het schijnt dien heer ten eene male te ontbreken aan helder inzicht in zijne eigene roeping en begrip van hetgene, waartoe de grondwet de provinciale staten bestemde. Hij schijnt een grooten lust te gevoelen, hen binnen de engst mogelijke grenzen te bepalen; jammer maar, dat dit zoo gemakkelijk niet meer is als tien of vijftien jaren geleden. Niet dat de provinciale staten zich gevormd hebben tot hetgeen zij in den zin des grondwetgevers wezen moesten, — maar de kritiek heeft hare kracht doen gevoelen, en op enkele punten ten minste is het licht der waarheid genoegzaam doorgebroken en de staten hebben zich tegen de verjaring, om de rol der staten zoo min belangrijk mogelijk te maken, bleek, bij de meening des gouverneurs, dat niet al leden de stukken behoeften in te zien, dit maar aan eene commissie moesten overlaten, om later, op goed geluk, volgens de wijze van zien dier commissie te beslissen. Diezelfde begeerte tot verkleining van den werkkring der staten openbaarde zich mede, toen hij de bevoegdheid der leden betwistte, om de wettigheid van een provinciaal reglement, door gedeputeerde staten alleen vastgesteld, in eene andere zitting te betwisten dan in die, welke onmiddellijk daarop volgt.

De geest van ons bestuur is besmettelijk. Het is een ziekte, die op eenen zijner ziele, of het verbergen van valsche redenering en verblindend deelt zich mede. De leer, door den gouverneur aan de vergadering voorgepredikt, geeft er een overtuigend blijk van. Drogredenen, voor welker gebruik zijn goed natuurlijk verstand hem als ambtelooz burger zich zonde hebben doen schamen, worden nu als zoovele onbetwistbare stellingen voorgedragen.

Maar ter wereld staat het geschreven, dat wanneer men eene vroegere gelegenheid heeft laten voorbijgaan om de onwettigheid van den eenen of anderen maatregel aan te toonen, men dat regt verloren zal hebben? Wanneer in het gewone burgerlijke leven iets onwettigs

tegen ons geplaatst is, hebben wij eenen langen tijd, meestal dertig jaren, om daartegen op te treden. Het is een aan alle wetgevers eene onafbreukelijke bepaling noodig, om zulk eene beperking vast te stellen. Zonder haar, meende men, was er geen tijd, hoe lang ook, welke ons beletten kon, tegen het onwettige, dat tegen ons verrigt mogt zijn, op te komen. Hoe veel minder dan bij openbare aangelegenheden, waar het niet het regt van eenen enkelen individu, maar der gansche maatschappij betreft; hier meende geen enkel wetgever het regt, om tegen onwettige handelingen te kunnen opkomen binnen zeker tijdsverloop, te mogen bepalen. Geene enkele wet kent daarom verjaring in zaken van publiek regt. De gouverneur van Gelderland is wijzer; hij heeft eene verjaring op zijne eigene hand; wanneer het onwettige maatregelen van gedeputeerde staten betreft, zoo mogen de provinciale staten daartegen niet opkomen, dan in hunne eerstvolgende zitting; later is de onwettigheid verjaard. Zulk eene leer van een vast gesloten collegie te vertellen ware eene ongerijmdheid; maar zij spreekt nog luider, wanneer het een ligchaam betreft, welks leden op vastgestelde tijden aftreden en hetwelk dus op gezette tijden vernietigd wordt.

Het gevoelen van den gouverneur komt inderdaad op niets minder neder dan op de verklaring, dat, wanneer hij niet dadelijk, nadat zij geschied is, eene verkeerdheid ontdekt, hij haar willens en wetens in alle eeuwigheid laat voortduren; het is een goed voortteeken voor zoo vele ambtenaren onder hem, die mislagen begaan; maar de provincie en de wet hebben geene stof tot juichen in zulk eene handelwijze.

Ziet, dit is de leer van behoud tot in hare uiterste ongerijmdheden volgehouden; men behoudt wat men verkeerd acht, dewijl men niet scherp genoeg van gezigt was om het dadelijk in te zien; men wil niet hebben, dat de dwaling zal aangewezen worden.

Maar hoe het verkeerde te herstellen, wanneer men de gedane fouten verbergt? Wanneer men de onwettigheid begaan heeft, waarom zal men aarzelen, bij de ontdekking van het gebrek, dit bij den waren naam te noemen? Dewijl men zich zijner eigene zwakheid bewust is en

meent ook anderen te verblinden, wanneer men zijne eigene oogen sluit.

Het is een slaapwe lichtstraal aan onzen donkeren hemel, dat nu en dan de wettigheid wordt onderzocht der handelingen onzer bestuurders. Het strekt niet om het gezag der magthebbenden te verminderen, maar om eerbied voor de wet te handhaven. Onzen mannen van het behoud schijnt, echter, meer aan het geloof aan hunne onfeilbaarheid, dan aan de nauwgezette opvolging der wetten gelegen te liggen. Ongelukkig dat hunne wijze van handelen zoo weinig geschikt is, om dat geloof te doen ontstaan.

Dit nieuwe middel, door den heer VAN RANDWICK uitgevonden, om de feilen der mannen, die in eenig bestuur zijn, te dekken, ware begrijpelijk, wanneer de jonge gouverneur zoo pas uit de residentie angekommen ware: of trachtte de gouverneur misschien het onwettig werk, waartoe het lid der gedeputeerde staten had medegewerkt, op zoo ongelukkige wijs te dekken? De staten hebben, niet tegenstaande dit alles, tegen den gouverneur geen barsch gelaat getoond; integendeel, eene groote meerderheid heeft zich tot het algemeen bestuur gewend, ten einde dit de vertrekken des gouverneurs, tot representatie bestemd, van prachtige meubelen voorzie, welke de provincie belooft te zullen onderhouden. Het is inderdaad een zeer geschikte tijd om van de, met kommer en moeite door eene verdruchte en verarmde burgerij, opgebrachte belastingen eenige duizenden guldens weg te werpen aan louter praal, zonder nut noch doel; het is een zeer geschikte tijd, in welken men aan de schatkist zich wendt tot prachtige meubelen, nu de natie nog onlangs honderd twintig millioen gulden bijeengebragt heeft om eene beroofde en berooide schatkist weder op effen voet te brengen; een tijd, in welken de gedeputeerde staten van al de provinciën niet enkel van kwijnende welvaart (daaraan is Nederland sinds ja-gewoon), maar van geldleeningen, door de gemeenten aangegaan, of van verkoop van hare bezittingen melding maken, om in den nood onzer, ook door den druk van onmatig hoog opgevoerde en door fiscalen dwang nog productiever gemaakte belastingen verarmde, landgenooten te voorzien. Het klinkt schoon, duizenden guldens uit de opbrengsten der gedrukte burgerij te hoo-

ren aanvragen door de staten dierzelfde provincie, in welke duizenden uit wanhoop, dat vaderland, hetwelk hen tot den laatsten penning afperst, verlaten, om in een ander werelddeel te beproeven wat arbeid vermag, tot welken hier een ongerijnd stelsel van bescherming kan de mogelijkheid ontnemen. En waarvoor moet die aanvraag strekken? opdat de koning de zeldzame keeren, dat hij zich in die vertrekken bevinden zal, regt prachtige menschen aanschouwen moge. Men meent dus, dat de koning niet van zich-zelfen en de welvaart zijner onderdanen, maar van de hem omringende praal achtung moet ontleenen. Het is bedroevend, maar het is natuurlijk tevens. Kunnen mannen, welke de kroon door een fiksche, verlicht en vooruitgaand bestuur niet weten te doen schitteren, in iets anders glans en luister zoeken dan in uiterlijke praal?

Buitelandsche berichten.

DUITSCHLAND.

Uit Noord-Duitschland, 20 juli. Bij den tegenwoordigen staat der sleeswijk-holsteinsche erfopvolgings-kwestie, zal welligt onderstaande, geheel authentieke en, bij ons weten, nog geheel onbekende omstandigheid niet onbelangrijk zijn bij de beoordeeling van zekere plannen en bedoelingen: Toen de beide hertogelijke broeders, de hertog Christiaan en de prins Frederik van Holstein Sonderburg-Augustenburg, bedacht waren op de echtvereeniging met de gravinnen van Daneskiold-Samsøe, waren zij voorsigtig genoeg, zich te dier zake vooraf te wenden tot de gezamenlijke aanverwanten van het gottorpsche huis en hunne eventuele successie-regten te doen waarborgen. Allen deden zulks, met uitzondering van Rusland, welke het huwelijk als eene mésalliance beschouwde. Wat volgt hiernit? Dat Rusland, na het uitsterven van den deensthen mannelijken stam geseigd zijn, ja, zich geregtigd zou kunnen achten, zijne aanspraken op het zoogenaamde gottorpsche aandeel van Holstein ter tafel te brengen en te doen gelden, hetwelk grootvorst Paul, op 1 juni 1773, voor de graafschappen Oldenburg en Delmenhorst aan Denemarken heeft afgestaan. Welk verblijvend vooruitzicht Rusland in het bezit te zien van de voortreffelijke Kieler haven en als eventueel lid der deutschen bonds te kunnen begroeten!

WURTEMBERG.

Stuttgart, 20 juli. Het is bekend, dat, ongeveer een jaar geleden, eenige vrijzinnige maanen te Canstatt bijeenkwamen, ten einde te beraadslagen, op welke wijze men de bemoeijingen des wakkeren, onverschrokkenen afgevaardigde Römer ten behoeve van het politisch welzijn onzes volks zou beloonen. Men weifelde destijds tusschen het aankopen, ten zijnen behoeve, van een landgoedje, of het aanbieden eener burgerkroon. Thans heeft men zich bepaald tot de keuze eener zilveren kroon of krans, welke, naar wij vernemen, nu geheel afgewerkt is en weldra aan den edelen man zal worden aangeboden. Men heeft zich alzoo te vergeefs uitgestoofd, om dese demonstratie in een belagchelijk daglicht te stellen. Römer is, bij gelegenheid eener, dezer dagen, om zaken ondernomene reize, in onderscheiden steden met fakkelfeicht, optogten, gezang en muziek ontvongen geworden. (Eene les uit Duitschland.)

HANOVER.

Hanover, 22 juli. Geene aangelegenheid heeft, in de nu reeds vijf maanden geduurd hebbende zitting des landdags, tot zulke hevige discussiën aanleiding gegeven als de beraadslaging over vermindering der lasten op de traktementen. Deze, met op naarmate van de grootte der traktementen, van 1 tot 3 pCt. stijgende som zou getijmatig op 1 pCt. gesteld en de laag bezoldigden alzo het zwaarst belast worden. Zóó luidde het voorstel der regering, hetwelk groote tegenkanting ontmoette, ten gevolge waarvan de regering haar voorstel wijzigde, in zóóterre, dat de laag bezoldigden de tot nog toe

gedragene belasting zouden blijven opbrengen en de hooger-bezoldigden van een deel der belasting zouden worden ontheven. De discussie was zeer levendig, ja bijna bitter. De vele hooger bezoldigde ambtenaren, — leden der Kamer, — streden natuurlijk *pro aris et focis*; van de zijde der oppositie slechts twee, echter, uit hoofde der schijnbaar aanwezig zijnde persoonlijke consideratiën, eene stemming voor deze aangelegenheid bij afroeping der namen, iets hetwelk in deze zitting nog niet gepleegd is en over het geheel slechts velden pleegt te geschieden. Bij deze, aldus plaats gegrepen stemming, werd het voorstel der regering, ondanks de aangebrachte wijziging, met 45 tegen 36 stemmen verworpen. Waarschijnlijk zal men de zaak nu wel voorloopig wat laten rusten.

ENGELAND.

Londen, 22 juli. Men vrees, dat lord John Russell, ten gevolge van de hem overkomen huisselijke ramp (het overlijden zijns broeders), zich vrijdag niet in de Kamer der Gemeenten zal kunnen begeven, om er zijn wetsontwerp te verdedigen.

— De *Friend of China* deelt mede het bestaan van een groot aantal zeeroovers in de wateren van China. Deze roovers bezitten zeer goede vaartuigen, met 100 à 120 koppelen bemand. Reeds zijn onderscheidene koopvaartuigen de slagtoffers hunner roofzucht geworden.

— Gisteren is weder een kabinetsraad op Foreign office gehouden, alle ministers waren daarbij tegenwoordig.

— Lord John Russell is gisteren door de koningin in een bijzonder-gehoor ontvangen.

— Het nieuwe kabinet heeft gisteren in het Hoogerhuis reeds eene kleine nederlaag geleden.

Er was eene bill van ondergeschikt belang in discussie. Het betrof de vereeniging der bisschoppelijke zetels van Bangor en Saint-Asaph in Ierland. De markies van Lansdowne en graaf Grey hebben de tweede lezing zeer heftig bestreden en spijtig is de zelve doorgegaan met eene meerderheid van 38 tegen 28 stemmen.

— Lord Brougham heeft in het Hoogerhuis aangekondigd, dat hij vrijdag een voorstel zoude doen, ten doel hebbende eene maatregel af te nemen, welke zoude kunnen strekken, om teatrateks, of zijdelings den slavenhandel te bevorderen. Zeker is het, dat de partij, die besloten heeft, om de wet op de suiker te bestrijden, omdat zij in grenen deele de slavernij wil voorstaan, eene magtiger oppositie zal wezen, dan die, welke zich tegen sir Robert Peel heeft verzet, toen hij de graanwet wilde doen aannemen.

Londen, 23 juli. Sedert eenige dagen heeft men in de londense hospitalen verscheidene gevallen van cholera waargenomen. De ziekte heeft een zeer kwaadaardig karakter. Men schijft, de vernieuwing dezer ziekte aan den invloed van den dampkring toe.

— Den 15 den augustus zal te Eilmburg met veel pracht het grootsche monument, door deze stad ter eere van Walter Scott opgericht, ingewijd worden.

— Het dagblad van Wexford meldt, dat de aardappelenziekte in vele gedeelten van dat district uitgebarsten is. Zij heeft zich zelfs reeds zoodanig uitgebreid, dat men voor den oogst dezer vrucht, in Wexford en omstreken, ernstige vrees begint te koesteren. De ziekte heeft zich insgelijks in een gedeelte van Schotland vertoond, alwaar zij van de meest vertrouwenste kenteekenen vergezeld gaat.

FRANKRIJK.

Paris, 23 juli. De abstrakte worsteling, gelijk men het noemt, die thans bij ons een aanvang genomen heeft, levert nog niets bijzonder merkwaardigs op; allereerst moet men, zit 1999 gind-laira, welke de heer de Lamartine, aan de kiezers van Macon gerigt heeft, te kunnen affeiden, dat die heer voornemens is, zich van de oppositie af te scheiden. Heden behelst de *Gazette de France* de circulaire, door de kies-commissie der afgevaardigden van de regter zijde, de oude koningsgezinden, uitgegeven.

— De dagbladen van Algiers loopen tot den 17den. De maarschalk Bugeaud moest zich gisteren naar Frankrijk inschepen. De generaal Cavaignac is den 28sten juni te Tiemcon teruggekeerd, komende van Lalla Maghanja. De kolonel Regnaud is van Mascara teruggekeerd. In de provincie Oran heerschte volmaakte rust.

Onder de dieren, welke de iman van Mascara aan den koning heeft gezonden, bevonden zich twee mer-

ries van eene uitstekende schoonheid, welke in regie linie afstammen van beroemde Borku, de geliefkoosde merrie van den profet. Aan hare halzen hangen twee looden doosjes met de opgaven harer afstamming en met de gebruikelijke getuigschriften voor de echtheid van haar ras.

— Zondag den 17den, des avonds, is er op een der deelen van den zoogenaamden spoorweg van het centrum, met welks aanleg men thans bezig is, een ongeluk gebeurd. Eene locomotief sleepte een trein zandwagens naar Orleans terug, toen plotseling de tender, die achteruitgaande aan het hoofd van den trein was, uit het spoor sprong en in de zijgracht omsloeg. Een opzichter van het werk heeft hierbij zijnen dood gevonden. Het ongeluk was veroorzaakt, doordien wandelaars of nieuwgierigen den toestel waardoor men eene spoorsterandering bewerkt, verschoven hadden.

Paris, 24 juli. Eene koninklijke ordonnantie ten gevolge van het rapport van den minister van openbaar onderwijs, keurt de stichting goed van een katholijk armenisch collegie te Targu onder de benaming van armenisch collegie van Samuel Morat, door de zorg en op kosten van de armenische akademie der Mèchitaristen te Venetie. Dit collegie is geplaatst onder de bijzondere bescherming van het fransche gouvernement.

BELGIE.

Brussel, 23 juli. Thans is het de *Observateur* (van dezen ochtend), die meldt, dat de heer Merlot op heden naar Holland staat te vertrekken.

— Bij een uiterlijk afscheidsmaal, te Luik, doch de leden van den provincialen raad en een aantal daaraan door inschrijving deelgenomen hebbende aanzienlijken gegeven aan den afgetreden gouverneur den heer A. de Brouckere, zoude de laatstgenoemde zoo men verder leest, bij de beantwoording van de hem toegebragten facitdraak, in verband met zijne wenschen tot den voorspoed der provincie, verklaard hebben, te kunnen aankondigen, dat de enigszwarigheid, die nog de vereeniging der handelsschillen met Holland belet, weldra zal opgeheven worden.

— Het is te hopen, dat de heer Merlot, die bij het ter perse leggen van het blad, met leedwezen vernomen wordt, dat de principaal aalmoezenier van het athenium hetzelfde dien ochtend op de bevelen van hunne (geestelijke) overheid, hebben verlaten.

— De bezorgdheid van den gemeenteraad der hoofdstad om de haatsucht van de opkoopers van aardappelen ijverig en strengelyk te doen tegengaan, heeft eene aanmerkelijke daling van den marktprijs te vrucht gehad, en is eergisteren de zak van 100 kibbren tot acht frank en heden tot eenen halven frank verkocht, niet zonder moeite, echter met de daarvoor ontvreeden landlieden.

Brussel, 25 juli. De koning en koningin vertrekken heden naar Ostende en voorts naar Londen, om aldaar de doopgelegheid bij te wonen van de jongste prinses van België.

— Het eergisteren met een woord vermelde ontrent den verkoop van aardappelen des voormiddags, van den dag tot nu en een halve frank de zak van 10 kibbren heeft zich in dezer voege toegedragen. Er waren ongeveer honderd zak aardappelen ter markt en de landlieden hadden gemiddeld, die tegen 8, 9, 10 frank, te zullen aan den man brengen, toen nu wege de overheid vernamen, dat zij niet langer dan 5 frank mochten eischen, terwijl te gelijker tijd de koopverrigtingen gevaarschuld, niet dan om 4 frank hielden. Een groot aantal wellingsheids-lidmaten, niet in hunne uniform gekleed, waren onder het volk vermengd, en vijf of zes personen, die hooger bod deden, werden gearresteerd en naar den arrondissement-gerechtsbank te Brussel vervoerd, dat zij ter staatsreken gekomen om weder voor hunne zaak mede te brengen, maar, liever dan het zwaren prijs van aardappelen te verkoopen, er hunne bestien met zouden voedren. Gedurende eenige oogenblikken waren de zamenhellingen van zoo dreigenden aard, dat eene ernstige opschudding te duchten scheen.

— Een landman, die voor den markt den prijs van 10 frank had bedongen en daartegen wilde loopen, ziende, dat de koper hem slechts 61 frank toeliefde, nam zijne waar op, om er mee ter stad uit te gaan, doch werd door de politie verplicht om te blijven.

... te koop te zetten, waaron hij verkoopt op aan
... koper voor 64 frank te laten. De mees-
... ondertusschen, verklaarden, dat zij op maan-
... (morgen) niet weder zouden komen. Mogten
... hierin volhouden, zoo is te wachten dat voor
... menigeen ongerijf zal ontstaan.

... de raad van gemeente heeft in hare zitting van
... vergisteren een reglement van politie voor eene vaste
... aardappelen-markt vastgesteld.

... Omstreeks half tien ure dezen morgen is in
... eenen houtmolen buiten de vlaamsche poort een brand
... ontstaan, die, na sel gewoed te hebben, gelukkig to-
... den middag, wel niet gebluscht, maar toch be-
... twongen is.

... Antwerpen, 23 juli. Het *Lousnal d'Anvers* be-
... rigt heden, dat dezen morgen de heer Mercier,
... welke met de onderhandelingen in Holland belast
... is, zich aan boord der naar Rotterdam vertrekkende
... vloot van de nederlandsche maatschappij bevond.
... Het schijnt dus, dat de onderhandelingen betrekkelijk
... het traktaat weder opgevat zullen worden. Een an-
... der des hier uitkomende dagbladen, de *Précurseur*,
... blifft de regering aansporen, om
... niets, en boven al niets dat de Scheidevaart betreft,
... toe te geven.

Binnenlandsehe berigten.

... 's Gravenhage, 24 juli. In het begin der aan-
... staande week (men wil dinsdag) wordt Z. M. te
... Schiedam verwacht, welke stad de koning na zijne
... troonbeklimming nog niet heeft bezocht. Hoogste-
... veils zal op 3 augustus, na de wedlopen te
... Schiedam, over Coblenz naar Luxemburg
... vertrekken. 's Konings afwezigheid zal niet langer dan
... 8 à 10 dagen duren.

... 's Gravenhage, 25 juli. Z. M. de koning is gis-
... teren avond, omstreeks elf ure, in deze residentie
... teruggekeerd, en heeft den weg van Amsterdam naar
... herwaarts in een uur en tien minuten afgelegd.

... HH. KK. HH. de prins en prinses van Oranje wor-
... den heden avond ook thier terugverwacht.
... Gisteren avond heeft de generaal Soliman-pacha
... een bezoek ontvangen van Z. Exc. den minister van
... Frankrijk bij ons hof.

... Heden morgen heeft de hier in garnizoen liggende
... batterij rijdende artillerie, onder het bevel van
... Soliman-pacha, een oefening van de artillerie verricht. De
... Deze was in egyptische uniform gekleed. Ook
... Horace Vernet was tegenwoordig. Soliman-pacha
... heeft bij herhaling aan den kapitein-kommandant zijne
... bijzondere tevredenheid betuigd.

... Vernet heeft met de grootste belangstelling en met
... de meeste opmerkzaamheid de stukken in oogenfchouw
... genomen.

... Niettegenstaande het regenachtige weder en hoezeer
... het weinig bekend was, dat deze revue zou gehou-
... den worden, was er eene menigte volks op en rond
... om het veld versameld.

... Leiden, 25 juli. De berichten omtrent de te veld
... staude aardappelen in den omtrek dezer stad en die
... van 's Gravenhage luiden, even als die uit andere
... oorden van ons vaderland, minder gunstig.

... Breda, 24 juli. Nogens den persoon van A. van
... Delft kunnen wij nog mededeelen, dat hij aanstaan-
... den zondag door onze maréchaussées zal worden ge-
... transporteerd naar den Moerdijk, daar dan den dag
... doorbrengt, en den volgenden dag door de maréchaus-
... sees van den Moerdijk zal worden overgebracht naar
... Dordrecht, alwaar hij aan de politie wordt overgele-
... verd. Hij zal alzoo dinsdag morgen te Rotterdam
... kunnen zijn.

... Tiel, 23 juli. Wij vernemen, dat een inwoner
... van deze stad, vader van zeven kinderen, waarvan
... het jongste den 4den mei jl. geboren is, op grond
... der bekende fransche verordening, den gouverneur
... dezer provincie, bij denwaarders-exploit, een der-
... zelve heeft doen opgeven, waarvoor hij de opvoeding
... op 's lands kosten vordert.

... Arnhem, 27 juli. Omtrent de komst, het verblijf
... en het vertrek van Z. M. den koning, te Kampen
... en Zwolle, leest men in het dagblad *Overyjssel*, van
... l. 1. zaterdag, het volgende:

... »Het was gisteren morgen eene teleurstelling voor
... Zwolles ingezetenen, tusschen 9 en 10 uren, toen
... alles in gereedheid was om Z. M. waardiglijk te
... ontvangen, te vernemen, dat de koning dien dag
... niet zou komen; te meer daar ongesteldheid de oor-
... zaak was, die belette, dat het bezoek van Kampen
... en Zwolle volgens het voorgestelde plan voortgang
... had. Spoedig echter, werd men gerust gesteld en
... kreeg men bericht, dat Z. M. te half twee voor Kam-
... pen aankomen en aan wal was gestapt.

... »Z. M. reed aldaar, vergezeld van Z. Exc. den
... staatsraad gouverneur, den burgemeester van Kam-
... pen enz. langs de buitenkant en vervolgens door de
... stad naar de tentoonstelling. Na ruim een uur tijds
... tusschen de voortbrengselen onzer provinciale nijver-
... heid doorgebracht en daarover zijne konge tevreden-
... heid te kennen gegeven te hebben, begaf Z. M. zich
... naar de *Nieuwe Stads-Herberg* om aldaar een deju-
... ner te gebruiken, dat Z. M. van wege de stad werd
... aangeboden.

... »Bij de intrede van dit gebouw viel de echtgenote
... van den heer A. van Hulst, den bekenden uitgever
... van de *Kritiek der Troonrede*, Z. M. te voet; reikte
... een verzoekschrift over, waarin zo kwijtschelding
... vroeg van de twee jaren gevangenisstraf, waartoe
... haar echtgenoot is veroordeeld, en sprak den koning
... eenige woorden toe. Allerminnzaamst werd zij door
... Z. M. opgeholpen en aangesproken, waarop de Ed.
... Achth. Heer van *Stoetwegen* het woord opvatte om
... het verzoek om gratie te ondersteunen. Ten slotte
... zeide de koning: *jufvrouw; ik kan, er u dadelijk
... geen antwoord op geven; ik zal het inzien; doch
... wees maar gerust.*

... »Gedurende het dejeuner voerde de muziek der schut-
... terij onderscheidene muziekstukken uit.

... »Na den afloop hiervan, scheepde Z. M. zich weder
... op het stoomjagt in, en verliet Kampen, om den
... IJssel naar 't Katerveer bij Zwolle op te stoomen.

... »Zoodra de tijding hiervan te Zwolle kwam, vertoefde
... de schoone wandelweg van Zwolle naar het Katerveer
... weldra niet dan eene onafgebroken rei van inwoners van
... allestirang en stand, die zich naar den IJssel spoedden,
... die strikte menigte, die zich daar allengs ophoopte,
... de schoone somptueuse en opzien van den koning,
... die, zonder eenig blijk van angstigheid, zich onder
... de zonnetent op het dek der stoomboot othield, ver-
... schafte der zamengetroefde menigte een rijkelijk ge-
... not, hoewel noch het dadelijk muzikkorps, noch
... eenig ander officieel vertoon van feestelijkheid de aan-
... wezigheid van den koning kenmerkte.

... »Heden morgen ten 9 ure reed Z. M., vergezeld
... van den heer staatsraad-gouverneur, te Zwolle bin-
... nen, en, door de digte volkscharen heen, naar de yon-
... ning van Z. Exc. den staatsraad-gouverneur, waar
... eene druk bezochte audientie plaats vond, die te 12
... ure was afgesloopen.

... len en hinderden — neen, ergerden — kunnen wij
... niet voorbij de voorbeeldelooze minachting, aan het
... provinciaal gerechtshof betoond, te signaleren. Dit
... collegie, dat, in den regel, na het provinciaal bestuur
... als het eerste eener provincie wordt aangemerkt, en
... ook inderdaad het eerste is, was ter audientie opge-
... komen, niet als commissie, maar en corps. Dat nu
... gedeputeerde staten voor hetzelfde werden toegelaten —
... schoon wij het fout achten, transeat! ... maar, dat
... men daarenboven de officieren der schutterij, de
... commissiën uit de respectieve stedelijke regeringen,
... de schoolcommissie, de respectieve commissiën uit
... kerkebesturen, enz., allen bij de toelating liet vooraf-
... gaan en het provinciaal gerechtshof en corps gedu-
... rende al dien tijd niet alleen liet wachten, maar zelfs
... dit hooge ligchaam met deszelfs achtbaren grijzen
... voorzitter aan het hoofd, nog eerst eenmaal te ver-
... geefs van de antichambre den gang door tot voor
... de deur der zaal liet komen, waarna hetzelfde, in
... de antichambre teruggekeerd, nog eene geruime poos
... wachten moest, — dit ergerde ons ten hoogste. Dat
... men zich niet ontziet, bij de uitnoodiging van ver-
... schillende autoriteiten, als: leden der gedeputeer-
... de staten, den militairen kommandant der provin-
... cie, de burgemeesters der steden Zwolle en Kampen,
... chambellans enz., tot het dejeuner (hoe kort dit dan
... ook geduurd hebbe) hetwelk aan Z. M. door den gou-
... verneur onzer provincie is aangeboden, kennelijk en
... opvallend het geheele provinciaal gerechtshof te passe-
... ren, door deszelfs president daarbij niet te noodigen, —
... moet men dulden, hoe stuitend dit ook zij. Z. Exc.,
... kan men zeggen, heeft regt om bij zich ten elen te
... vragen wien hij wij; maar men heeft geen regt om
... bij eene openbare audientie een der eerste, zoo niet
... het eerste collegie eener provincie op dergelijke wijze
... in eerbied te kort te doen. Wie daarvan de schuld
... draagt, wie zich aan zoodanige waarneming zijner
... functiën schuldig gemaakt heeft, weten wij niet; maar
... evenmin begrijpen, wij hoe men onder de oogen des
... konings zoo hoogst opvallend de étiquette jegens de
... regterlijke magt durft schenden; en wij hopen, dat
... ons provinciaal gerechtshof door gepaste maatregelen
... zal weten te zorgen, dat in hetzelfde niet andermaal
... de regterlijke magt zoo schandelijk worde gekrenkt.

... »De benoemingen tot ridders, heden morgen door
... Z. M. gedaan, zijn de volgende: tot commandeur van
... de orde van den Nederlandschen Leeuw, Z. Exc. J.
... D. grave van *Rechteren tot Ahnem*, staatsraad-gou-
... verneur der provincie Overijssel; tot ridders van die
... orde: de heeren jur. mr. *Wtiewaal van Stoetwegen*,
... burgemeester van Kampen; *H. C. van der Veer*,
... gepensioneerd kapitein in indische dienst, majoor der
... schutterij te Kampen; mr. *B. R. Roijer*, oudste wei-
... houder van Zwolle en lid der provinciale staten.

... »Wat de eerste beteekent, begrijpt niemand; de
... tweede lag in den aard der zaak, als de hoogste au-
... toriteit der stad, die een speciaal bezoek ontving; de
... derde zal wel het meest verdiend zijn; de vierde
... lag aan de beurt voor de stad Zwolle, en had het
... niet verbeurd, door, bij gelegenheid van de behande-
... ling van het nieuwe reglement van orde, niet den
... eersten dag door bezigheid, den tweeden dag door
... wij weten niet wat — te laten verhinderen, de staten-
... vergadering bij te wonen.

... — Bij het afscheid aan het Grootte Veer stelde Z.
... M. den heer gouverneur nog twee ridder-orde ter
... hand, om dezelve uit te reiken aan de tot die waar-
... digheid benoemde heeren: mr. *P. M. van Goens*,
... procureur-generaal bij het provinciaal gerechtshof van
... Overijssel; en dr. *F. van Deen*, geneesheer te Zwolle.

... »Naar wij vernemen is er last gegeven, dat het
... stedelijk muzikkorps heden avond eene serenade
... brengen moet aan de nieuw benoemde commandeur
... en ridders der Leeuwenorde te Zwolle.

... — In eenen partikulieren brief uit Paramaribo, dnt.
... 24 mei dezes jaars, wordt gemeld:
... »Wij blijven hier steeds leven in de hoop op bete-
... re tijden. Het land en het klimaat bevallen mij
... »goed, doch de menschen zijn, over het algemeen,
... »niet veel bijzonder. Dageeliks komen er afge-
... »vingen en dikwijls weet men niet welke de redenen
... »zijn van hun gaan naar de koloniën; en, wat dan
... »nog het grievendst is, dat andere kolonisten, van
... »bekende, goede familie, plaats moeten maken voor
... »jongelieden, die naauwelijks eenige maanden
... »hnu verblijf hebben en met wier gansche toevens-
... »loop zoo wel het gouvernement als het publiek
... »onbekend is. Zoo zagen wij thier in het afgeloop-

open jaar aankomen de heer *Lisman*, door Z. M. tot lid in het gerechtshof benoemd. Reeds had de *Arnhemse Courant* ons met zijnen persoon en met vele zijner handelingen bekend gemaakt en het zal dus algemeen bekend behoeven, dat wij met deze keuze ons niet gelukkig konden of mogten rekenen. Ter zijde gesteld, of al hetgeen men van hem heeft geschreven en verhaald waar of onwaar zij, blijft evenwel die keuze voor verscheiden onze geachtste ingezetenen, die reeds sinds vele jaren aanspraak op die betrekking hadden, zeer hard. Ware de keuze op eenen hunner gevallen, het gansche publiek zoude zich verheugd hebben; doch hier ziet men alweder den loop der wereldsche zaken: hem, die weet te vleijen, ziet men vaak in de hoogste betrekking geplaatst, terwijl anderen op wier bekende deugd en goede trouw niet het minste valt te zeggen, ten achteren worden gesteld. Hetgeen ons allen het meest verwonderde, was, dat iemand, die bemiddeld is (zoo als men zegt, dat de heer *Lisman* is), Arnhemnen deszeifs lijs ontsleeken verlaat, om naar een vreemd land te gaan. Niemand komt hier, tenzij hij zijn brood moet zoeken: en met werken kan men zulks ruimschoots verdienen.

Wat dus zijne bedoeling geweest is met zijn vertrek naar hier zal de tijd oplossen.

Hij heeft ook weder van de aankomst van den nieuwen gouverneur *Raders* weten gebruik te maken. — Deze, zeer vatbaar voor vleijerijen, heeft zich al dadelijk aan hem gehecht, en het gevolg hiervan is dan ook, dat hij dezer dagen benoemd is tot gouvernements-secretaris, eene der lucratiefste betrekkingen alhier. Deze keuze van den gouverneur *Raders* heeft eene algemeene verslagenheid, ja misnoegdheid, te weeg gebracht. Er zijn zoo vele brave, edeldenkende en bekwame ambtenaren, dat de gouverneur waarlijk zijne toevlugt tot den heer *Lisman* niet behoefde te nemen. Er zijn menschen, wier koloniale kennis den gouverneur *Raders* zeker wel te pas zoude komen, en die gaat hij nu voorbij en neemt iemand, die slechts elf maanden in het land is en dus niet geacht kan worden bekend te zijn met de werkelijke belangen van het land. Ongelukkig genoeg, dat deze man den gouverneur, ook een nieuweling, moet adviseren! Deze keuze geeft ons allen eenen slechten dunk van den vertegenwoordiger des konings; en wij zien daaruit, dat hij in het geheel niet geschikt is, om aan het hoofd eener kolonie te staan. Het hoofd moet regtvaa- dig zijn en geen gehoor geven aan lage vleijerijen en inblazingen. De heer en mr. *A. K. Schotborgh* is 8 jaren adjunct-gouvernements-secretaris geweest en doordien deze betrekking gesupprimeerd is, is hij benoemd geworden tot lid van het gerechtshof. In zijne voormalige betrekking heeft hij van elk en een iegelijk de achting verworven en gaarne had zij algemeen dacht men hem in die betrekking te zien; doch hij schijnt niet in dat vertrouwen van den gouverneur *Raders* te deelen zooals de heer *Lisman*. Wij allen wenschen, dat het den minister *Baud* zal behagen, die keuze niet goed te keuren: dit zoude een blijk zijn, dat Z. Exc. indachtig is op het belang der koloniën.

OOSTINDIE.

Batavia, 26 mei. Nadat reeds in de vorige maand de schepen *Waterloo* en *Hugo Grotius* ten dienste der expeditie naar Balië waren gehuurd, wilde de regering nog wachten op de *Flevo*, *Europa* en *Middelburg*. Daar deze schepen echter niet arriveerden, besloot men in de vorige week, om de expeditie zonder deze bemanning te doen doorgaan en daartoe te huren de schepen *Koophandel*, *Louisa*, *Johanna Maria* en de te Sourabaya liggende *Koning Willem II*. De expeditie bestaat uit 2000 man en eene batterij; 1400 man en de batterij, welke van hier gezonden worden, zijn gisteren ingescheept. De *Hugo Grotius*, *Johanna Maria* en *Waterloo* nemen de troepen aan boord; de *Koophandel* zal tot proviandschip dienen, en de *Louisa* zal de batterij overbrengen; de schepen vertrekken heden onder geleide van eenen schoener naar Sourabaya, waar de *Koning Willem II*, het fregat *Ceres*, eenige schoeners en een paar stoombooten zich aan dezelve zullen aansluiten. De geheele expeditie staat onder bevel van den luit. kol. *Bakker*. Men zegt ook, dat Z. Exc. de gouverneur-generaal zich naar Sourabaya zal begeven, ten einde meer in de nabijheid te zijn.

Nopens het resultaat der expeditie zijn de meeningen zeer verschillend. Sommigen vreezen, dat de Balinezen in het gebergte terug zullen trekken en de onzen zich zullen laten aftobben, daar zij genoeg

tijd hebben gehad, om zich sedert de aankondiging der expeditie te versterken en aan de engelschen gelegenheid is gelaten om hen van wapenen te voorzien. Anderen, daarentegen, zijn van meening, dat het bij eene demonstratie blijven zal en de Balinezen spoedig zullen toegeven. Dit echter is zeker, dat het dralen met het ten uitvoer leggen der expeditie, hetwelk het gevolg is geweest van het gebrek aan schepen uit Europa tot het overbrengen der troepen, en een mogelijk ongunstige uitslag, eenen zeer nadeligen invloed op de indische bevolking kan hebben. — Z. Exc. de gouverneur-generaal is ongesteld geweest, doch bevindt zich thans wederom beter.

Advertentiën.

Ondertrouwd : **G. FONTEIN** en **J. C. ECK.**
VELP den 24sten Julij 1846.
Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER **Vrouw J. H. van FRANQUEMONT**, geliefde echtgenoot van **SOERABAJA**, den 3den Februarij. **J. J. G. OTTENHOFF**, Suiker-Fabrikant. 1846.

Heden beviel van eene welgeschapen dochter **PAULINA MORREES**, geliefde Echtgenoot van, **SOERABAJA**, den 28sten Maart. **J. L. VAN GENNEP**. 1846.

Heden ontsiep, tot droefheid van hare Kinderen, Kleinkinderen en verdere Betrekkingen, aan een spoedig toenemend verval van krachten, in den hoogen ouderdom van bijna zes en tachtig jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-moeder, **Vrouw W. COLENBRANDER**, vroeger Weduwe van den Heer **C. TAAIJ** en laatstelijk van den Heer **P. VAN GALEN**, in leven Wethouder alhier. **TIEL**, den 23sten Julij 1846. **W. H. TAAIJ**, **J. DE ROO**.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN **VORDEN** betuigt bij dezen zijnen dank aan de hem onbekende passagiers met de Diligence van **Zutphen** op **Groenlo**, welke zich, in den avond van den 14den Julij laatleden, door hunne medehulp tot blussching van den brand in het Dorp **Vorden**, zoo bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt. **Vorden**, den 21sten Julij 1846. Namens het Gemeente-bestuur voornoemd **C. VAN PANHUIS**, Burgemeester.

Het LANDGOED, **DE HEIJENOORD**, liggende op een der schoonste punten op ongeveer 1/2 uur afstand van **Arnhem**, werd ingezet en verhoogd als volgt:
1ste perceel f 5,100
2de perceel » 3,183.
Massa » 12,703.
Het LOGEMENT, **DE VERGULDE AREND**, in die stad:
1ste kavel f 20,177.
2de kavel » 8,537
3de kavel, niet ingezet.
4de kavel » 21,800
Generale massa, niet ingezet.

Tot informatie der belanghebbenden dient, dat de niet ingezette kavel en massa bij den toezag, welke zal plaats hebben op den 30sten Julij 1846, des avonds ten 7 ure, in het voornoemde Logement, mede ten verkoop zullen aangeboden worden. Terwijl inmiddels inlichtingen gevraagd en nader ophoofdingen kunnen gedaan worden ten kantore van **Mr. W. H. TAAIJ**, Notaris te **Arnhem**.

De Notaris **Mr. TAAIJ**, zal, ten huise van den Kastelein **FLO-RISSSEN**, aan de Steenstraat te **Arnhem**, op Vrijdag den 7den en 21sten Augustus 1846, telkens des avonds om 7 uur, respectievelijk bij inzet veilen en bij toezag verkoopen:

- Drie HUIZEN en ERVEN te **Arnhem**, in de Langestraat, waaronder het Logement het **Tortuin**.
- Eene WONING in de Heisteeg.
- Eene WONING in de Trompetsteeg aldaar. Alles breeder bij Biljetten.

Eene GOVERNANTE, die zich bekwaamt rekent, om aan een vieral Kinderen, waarvan het oudste 13 jaren is, onderwijst te geven in hetgeen tot eene beschaafde opvoeding wordt vereischt, kan dadelijk geplaatst worden bij eenen Predikant, op een der schonste dorpen in **Gelderland**. — **Brieven franco**, onder letter M., bij den Heer **KRAIJESTEIJN**, in het Logement te **Roosendaal**, bij **Arnhem**.

De Ondergeteekende, Meester **SCHOEN- en LAARZENMAKER**, maakt bij deze bekend, dat hij, uit hoofde van georderde jaren al andersins, van af heden, dit zijn beroep niet meer zal uitoefenen, zijne vrienden en geëerde begunstigers bedankende voor het vertrouwen en de gunst, die hij gedurende eene lange reeks van jaren van **Han Edels** in eene zoo ruime mate heeft mogen genieten.

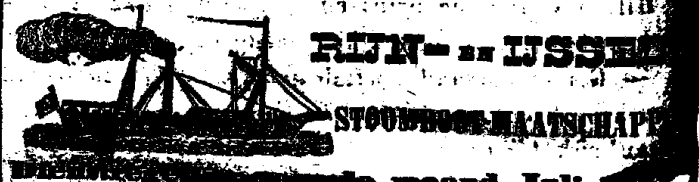
Arnhem, den 27sten Julij 1846. **G. BRUNNEWASSER**.

Naar aanleiding van bovenstaande Advertentie, neemt de Ondergeteekende de vrijheid, zich op nieuw aan zijne en die zijner voorgangers geëerde begunstigers aan te bevelen. Hoewel reeds dankbaar zijnde voor het vertrouwen, hem zoo vele jaren geschonken, ropen hem echter onderscheidene redenen, kenbaar te maken, dat hij steeds mede ten behoeve van zijnen oudsten Zoon, die geruimen tijd onder opleiding van den Heer **BRUNNEWASSER** met vrucht werkzaam was, met de meeste zorg zal blijven voortgaan te trachten, zich dat vertrouwen waardig te maken.

Arnhem, 27 Julij 1846. **H. HOLSBOEK**, Schoen- en Laarzenmaker, St. Jans-Pluin.

De LIEDERTAFELS van **Emmerik** en **Arnhem** zullen op Zaterdag den 30sten Augustus eerstkomende des avonds te zeven uur, in de groote Zaal van het Logement het **Zwijnsloofd**, een CONCERT geven ten voordeele van de **Wid. van Heerenberg**. — De toegang-kaartjes tegen één gulden verkrijgbaar bij den heer **H. BRAIJER**, Boekhandelaar in de Koningstraat. Het programma zal nader bekend gemaakt worden. **Arnhem**, den 27sten Julij 1846. De Voorzitter der **Arnhemse Liedertafel**, **C. R. MARK**.

Van **Arnhem** naar **Emmerik**, **Wesel**, **Düsseldorf** en **Keulen**: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag des namiddags om 4 uur, in correspondentie met den eersten Spoortrein van **Amsterdam**.
Van **Keulen** naar **Dusseldorp**, **Wesel**, **Arnhem**, elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag des avonds om 8 uur, in correspondentie met de Spoortreinen naar **Utrecht**, **Amsterdam**, **Haarlem** en 's **Gravenhage**.
Van **Arnhem** naar **Zutphen**, **Deventer**, **Zwolle**, **Kampen**: elken Maandag, Woensdag en Zaterdag des morgens om 11 uur, na de aankomst van den Spoortrein van **Amsterdam**.
Van **Kampen** naar **Deventer**, **Zutphen**, **Doosbaan** en **Arnhem**: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens om 4 uur, in correspondentie met de spoortreinen naar **Utrecht**, **Amsterdam**, **Haarlem** en 's **Gravenhage**.

Bij den Boekverkooper **JOHANNES MULLER** te **Amsterdam**, is verschenen:
MADVIG, J. N., *Eatynske Spaakder voor Schol.* vertaald door **J. C. G. BOOT**, 1845, gr. 8°. f 2.
CRUSIUS, G. Ch., *Grieksch-Nederduitsch Woordenboek* met de geschichten van **Heraklitos**, benevens eene korting der moeilijke plaatsen, der gebuiken en inlijngen van het heldentijdvak. Voor **Nederlandsche Scholen** bevestigd door **Mr. POL**, 1832, gr. 8°. f 5.
HANDLEIDING tot de studie der Oudheid, door **J. SPARKER** en **J. HEEMSKERK**, 2e. Deel. Leiding, Taalkunde, Critiek en Uitspraak, met de oude Letterkunde, 1843, gr. 8°. f 4.
Handboek der Grieken en Romeinen, door **J. SPARKER** en **J. HEEMSKERK**, 1843, gr. 8°. f 4.
JAARVELDT, J. van, *Boetsnende en vergelijkende Hoogduitsche Spraakkunst*, ten gebruike voor derlanders, 1841, gr. 8°. f 2.
JAARVELDT, J. van, *Theoret-pract. und gleich. Holländische Sprachlehre für Deutsche zum Brauch in Schulen und für den Selbstunterricht*, 1841, gr. 8°. f 2.
POL, H., *Algemeen Geschiedenis*, ter dienste van Scholen en Huisselijk onderwijs, 1841—1842, 3dn. gr. 8°. f 3.
Ook onder afzonderlijke titels:
GESCHIEDENIS der oude Volken en Staten, 1841, gr. 8°. f 2.
GESCHIEDENIS der Middeleeuwen, 1841, gr. 8°. f 2.
GESCHIEDENIS der Volken en Staten van den vromen tijd, 1840, gr. 8°. f 2.

Waterhoogte te Arnhem. Den 27 Juli 2 Bl 1 Palm O'Drims gew. O.D. god. Te **Arnhem**, bij **C. A. THIEME**, Boekdr.